

MESTRES

SENMANARI HUMORISTICH Y SATIRICH DE BONA MENA

DONARÀ LLISSONS CADA DISSAPTE

Se trobarà en tots los kioscos y demés llochs de venta de periòdics

Número solt: 5 céntims; número atrassat: 10 céntims

SUSCRIPCIÓ

En Barcelona: semestre, 2 pesetas

En províncies: semestre, 2'50 pesetas

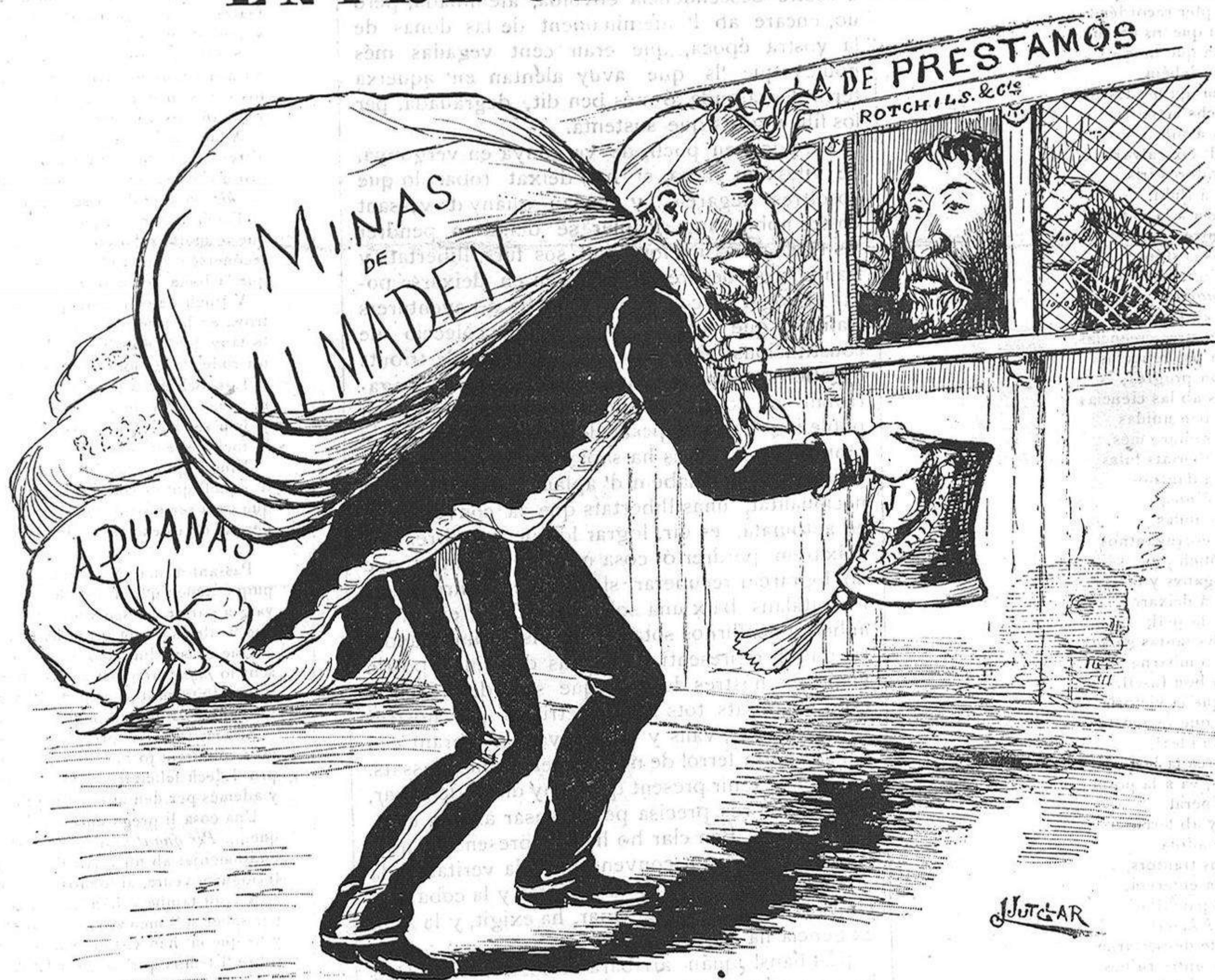
en un any, 3

en un any, 4'00

Extranger: semestre, 3 pesetas

Administració: Fontanella, 5, entressol, 1.ª • La correspondencia al Administrador.

ENTRE GATS VELLS

—¿.....?

- Ja veurá, senyor Baró; en Blanco demana una millonada y, com que no sé d' ahont tréurala.....
- ¡Ah! ja; t' empenyas lo dels altres.....
- ¡Com ho vol fer! La rey.....
- Calla, Mateu. En Espanya ja no hi ha més rey ni Roch que nosaltres.....

DE CASA

Prompte cumplirá nostre humilt publicació mitj any d' existència, y durant aquest curt temps, hem rebut inequívocas proves d' estimació que 'ns han servit d' estímul per seguir avant en nostra empresa, que no es altre que la de propagar las salvadoras ensenyansas de la Iglesia y extender las doctrinas qu' enclou la Comunió Tradicionalista, això es, procurar lo bé moral per santificarnos, y l' material, per feros dignes de portar, ab la cara ben alta, l' honrós nom d' espanyols.

Tot té, sens dupte, cent lleguas de mal camí, y son precisos grans esforços, mes ab la ajuda de Deu, y l' apoyo moral y material de digníssimas personalitats que se 'ns han ofert y 'l concurs de nostres estimats lectors, creyém poguer satisfer nostres desitjos.

Desde primer d' any, introduïrem grans reformas en nostre senmenari, procurant corresponder á la bona acullida que l' pùblic, y en especial nostres amichs, l' hi dispensan.

Per lo dia dels Reys, pensém fer un número extraordinari dedicat á la Festa Tradicional dels nostres R.... y més endavant, si Deu ens ajuda, altres reformas més radicals, que ja explicarem un altre dia, si continúan l' entusiasme y l' carinyo dels corregionalistes envers nostra humilt publicació.—SAID.

TOT TORNA

¡Quan gran nostre Espanya sigüe en jorns de glòria que ab pler recordem! Si l' jo que 'ns escanya volém ja que moria, tornarhi debém.

Si fem, qu' el desvari de tètrichs martiris ja toqui á son fi, al cim d' eix calvari l' esplendorós iris tornarà á lluhi.

Veuré á la patria, gosar entre festas las sanas costums; y el cor que idolatria veurá antigües gestas de bras ab les llums.

Que nostres creencias, no estan pas renyidas ab lo bon progrés, ni menys ab las ciencies que van ben unidas ab Deu, sempre més.

Sols llibertats fulas á dojo vā dantnos lo segle dinou; garantías nulas, que van escanyantnos ab despòtic jou.

Desengany y farsas mos van á deixarne ben neta la pell; Com hi ha tantas garsas.... algunas, tombarne deurá un bon fusell.

Puig que la victoria ja 's veu que se acosta per nostre ideal, y ens marca la historia que l' sol, vā á la posta pel vil liberal.

Units y ab fermesa, serém pesadilla de tots los traidors, si ab forta enteresa, penjém la pandilla de tans vividors.

Prompte despertarne veuré d' entre ruñes la heròica nació, y com, dissiparne las passions mesquines, fará el brau penó.

Ja haurá arrivat l' hora que al liberalisme tan feu tremolá. D' Espanya, que plora,.... l' invicta heroísmo potent, tornará....

*Lo deixable, PEPET DE LAS POMAS.
Vilanova y Geltrú, 29 Novembre 1897.*

IDESPERTA FERRO!

Benehit sías joh crit, recor de nostres passades glòries, que alentares en totas sas empresas als fills bons de nostra terra! Crit que pronunciaren ab fermesa, las hosts que pam á pam conquistaren la nacionalitat catalana, per enlayrar al cim de las fortalesas y castells guanyats als enemicis que aquí vingueren á fernes sos vassalls, la senyera de nostres sagnants barras.

¡Desperata ferro! clamaren nostres passats al anar á Orient á combatrer als adoradors de la mitja lluna! ¡Desperata ferro! deyan los valerosos marins, que tripulaban aquellas naus, senyoras del mar Mediterrà, per el qual no podian pasarni d' altres, sens saludar l' escut de nostres barras.

¡Desperata ferro! deyan las aguerridas maynadas, comandadas per lo gran Jaume I al conquerir los reyalmes de Mallorca y de Valencia.

Y ¡desperata ferro! era en si lo crit que liurava lo poble català, quan los de dins ó 'ls de fora casa, volien trossejar ó abolir alguna de sas llibertats y franquicies, ó establir novas lleys en que sos resultats poguessin ser en menyspreu de sos furs, de son treball y desa riquesa, mutilant lo que s' havian ben guanyat ab l' esforç del seu bras y derramant en abundancia sa sang generosa.

Y avuy jahont ets ¡desperata ferro! de nos passats? jahl t' han oblidat, ets ja aborrit, ningú de tú ja 's recordal. Si tornessiu, oh ilustres y benemerits catalans, á aixecar lo cap de dintre de vostres sepulcres, jquán depressa tornaríau á enfonsarvos, per no contemplar, avergonyits, á vostre descendencia envilida, afeminada; pero no, encare ab l' afeminament de las donas de la vostra època, que eran cent vegadas més homes que 'ls que avuy alentan en' aqueixa terra desvalguda, ó més ben dit, degradada, per los fills ingratis que sustenta.

De poch en poch, de vergonya en vergonya, de vilesa en vilesa, s' han deixat robar lo que vosoltres llegareu, y havian guanyat vessant vostre noble sang. Primer se deixaren pendrir los títols de sa nacionalitat, sos furs, llibertats y franquicies, després consentiren en deixarse posar lo dogal al coll, per una colla de aventurers traficats, que sota la capa d' una colecció de constitucions lliberals los han carregat de tributs y gabelas odiosas, y avuy per si de festa, li agarrotan son comers é industria per afavorir á un poble ingrati que á pesar de aqueixa condició y omitintne d' altres ha sapigut ab energia (que á pesar del cor habém d' aplaudir) conqueristar sa nacionalitat, unes llibertats que la converteixen en autòmata, es dir, lograr lo que nosaltres nos deixarem perdre ó cosa molt semblant y que no lograrem recuperar, si no sabém unirnos tots los catalans baix una sola aspiració y en un sol anhel y acullirnos sota los plechs de una banda que l' representi y que sas doctrinas portin vinculats nostres desitjos que son de justicia y estar disposats tots á que retrunyi per nostres ciutats y vilas, valls y montanyas, lo vibrant eco del ¡desperata ferro! de nostres venerables passats.

Hem de tenir present que avuy dia al demanar, ningú dona res, precisa per alcansar alguna cosa, la exigència. Ben clar ho habém presenciad; nos tres ulls han pogut convencers de la veritat de la infamia, consentida per la debilitat y la cobardia. Un poble cansat de demanar, ha exigit, y la seva exigència ha sigut atesa.

¡Catalans! jquán arribarà la nostra? Sols Deu ho sap: preparemnos, donchs, per la exigència, ja que nostres rastreras y humillants peticions, tenen sols lo que mereixen; lo despreci dels que quan se 'ls hi exigeix ho donan tot.

Estiguém, donchs, á la una, compatriots, disposats ab coratje á derramar nostre sang al só del antich ¡desperata ferro! y així repararem l' agraví que de temps estém inferint á nostres antecessors, y sens duptar ni desmayar, siguin nostres esforços per la unió, que fá la forsa, y ab la forsa

y l' ajuda de Deu 's realitzarán nostres esperances, imposantlas; y Catalunya tornarà á ser Catalunya, sense deixar de ser Espanya, qual resultat serà optingut al crit de ¡desperata ferro! llenyat al vent ab la mateixa forma y forsa que ho feren nostres majors quant en Vifret lo Pelós donà sa propia sang per marcar en un escut, las barras catalanas.

Apa, donchs, á colgar ben fondo, perque may més torni á surar, l' odiós centralisme causa de totas las calamitats y de nostra deshonra, de nostra decadència, de totas las ignominias que atligeijen á nostre escarnida patria.

¡Compatriots! sigui nostra divisa, ¡la patria lliure! ¡no encadenad! jamunt 'ls patricis! ¡abaix els pastelers! ¡la mort ó la victoria!

¡Visca Catalunya!

¡Visca la autonomia.... digne de nosaltres!!

LO MESTRE VELL.

SEMI-VISITA

A LA ESCOLA DEL SENYOR MESTRE TITAS

Com de la Verge Santa que veneran los olotins han vist que so devot; y 'ls he parlat del jorn que molts esperan, m' he fet amich dels habitants d' Olot.

Per dir lo qu' he vist jo en aquesta vila no hi ha pas temps en lo que dura l' aula; mes, com sé que qui es tonto s' espav'la, en resum be 'n diré alguna paraula.

Lo rich pinsell de 'n Joaquim Vayreda y 'l cisell qu' en sa casa s' usa encar, mostren lo geni que inventant remeda las may prou alabadas obras d' art.

A més d' aquesta casa hi ha altres artistas entre 'ls quals un té 'l nom d' una ciutat, teatre un dia de combats carlistes y avuy de plets acerca un diputat.

Si Olot es mina de treballs artístichs, no hi ha renyints ab la fe y riural; los més s' inspiran en assumptos místichs y obran tots ab criteri racional.

A més de bellas arts, Olot cultiva altres camps de planter molt different; pro no 's veu sens una mirada viva lo chic vritable de la seva gent.

Tinch de dir, perque s' ha de fer justicia, que té molta rahó en Xicu Curdill, reconeixent que á Olot s' hi veu brutícia que la bona llevor posa en perill.

Y tinch de confessar que no 'm pensava trová en la terra del paper «Carlets» lo tany que creix ab abundosa sava tot rodejat de monstres petitets.

Los dich petits perque ab la por que tenen ni 'l bell dictat mereixen d' olotins; y 'ls planyo perque, sens pensarho, encenen lo foch del entusiasme dels carlins.

Ningú ignora los fets y valentia d' aquell qu' es conegut ja per Deu fals, que creu ser nostre dot la cobardia perque ell es exemplar de... liberals.

Passant á una qüestió menos molesta, puig entenç que n' estich encarregat, vaig á parlar del seu vestit de festa que 'ls lleals de tot arreu han admirat.

Que causi admiració no es cosa estranya, sent lo jaqué compost á Castellar y trevallats molt al estil d' Espanya los pantalons que va pogué estrenar.

Si acás totas las prendas no anomena ja 's compren: jo hi tenia dos botons; pro 'l dech felicitar per tal estreno, y ademés per deu mil altres rahóns.

Una cosa li prego en nom del poble: que.... Per quant sembla un home més entès endiumenjad ab un vestit de noble, li poguem veure, al menos, cada mes.

A Olot també s' han fet mil comentaris per saber si 'l meu amo es pobre ó rich, y 'ls que m' han vist, van fent dictamens varis sobre 'l temps que vaig ser L' Aucell de Vich.

Com lo meu amo arronça las espatlles y respecte á mos cants no ha dit ni un mot, vosté pot anà omplint més y més ratllas y seguirà cantant

L' AUCELL D' OLOT.

LLISSIONS SENMANALS DE GRAMÀTICA

Avuy acabaré 'ls adverbis, y seguidament passaré á la preposició, en la qual se 'm permetrà fer atinadas consideracions respecte als assum-

3·50 pesetas

MAGNÍFICA OLEOGRAFÍA
A 16 tintas. 79 per 55 centímetres

tos que certas proposicions han donat lloch....

Mes aném ara, de dret al bulto y estudiém quin altre classe hi ha d' adverbis. N' hi ha, també, d' afirmació; y aquests están sempre en boca dels burros de la majoria, y dels pillos d' alguna minoria. Son, si, cert, certament, verdaderament, indubitablement, etc., etc.

Exemple: ¿Veritat que las lleys son trepitjadas? Cert. ¿Veritat qu' aixó s' acabará? Si. ¿Estém baix un govern liberal-despótich? CERTAMENT. ¿Veritat que desde la zapatera á la reyna, tots rebrán de debò? INDUPTABLEMENT.

Ja ho veieu, estimats deixebles. Pero, també hi ha adverbis de negació com, no, ni, res, y algunas vegadas, ca. Exemple: NO hi ha tranquilitat, NI calés, NI honra, ni res.

—Sí que hi ha poca cosa, senyor Mestre!

—Tens molta rahó, Titella. Aviat no hi haurá NI patria.

Los adverbis de duple, son: casi, apenas, y 'ls compostos de dos paraulas, com tal vegada, pot ser.

A veure si tú, Titella, 'm posas algún exemple:

—Los qui han causat nostra ruina, potser s' escapin; tal vegada desde l' estranger se burlarán de nosaltres; casi diría que ans de fugir ne passessim els taps. Apenas soni l' hora, jo sol n' enfilaré tres ó quatre.

—Y ab qué 'ls enfilarías?

—Ay, senyor Mestre! Ab una agulla d' aquellas de quatre pams que portan els caloyos.

—Titella, tingas una mica de caritat.

—Cóm s' entén, senyor Mestre? ¿No deya vosté un dia, que amor ab amor se paga? Donchs, també, bastonada ab bastonada 's paga, no hi ha més llògica qu' aquesta.

—Càlmat, Titella, càlmat, y pensa que l' bon Jesús, a qui tan debeu estimar, va rebrer una bofetada sens tornarshi.

—Es veritat, senyor Mestre, pero, jo no 'm recordava més que de Sant Pere, que ab un cop d' espasa va llevar l' orella a....

—Bé, Titella, aixó deixemho corre, y per lo bé qu' has dit la llissó, 't guardo una colecció de retratos qu' he arrancat de las capsas de mistos, y vull regalártels; té, aquí 'ls tens. ¿Veus? en Sagasta, en Cánovas que Deu haigi perdonat; en Salmerón, en Moret, en Trampas, en Romero, en Pidal, en Pi, el noy de Tona, la Regent, el Yera bó....

—Y qué 'n faré d' aquests cartonots?

—Guàrdals, noy, y ab aixó y.... sis céntims et donarán un llonguet calent.

—Quan arrivaré á casa, ho tiraré á la bassa.

—Fes com vulgis. De mal agrahits y.... de farts, a Madrid n' es plé.

SÚPLICA

AL MOLT ILUSTRE SENYOR MESTRE VELL:

Al dirigirmé avuy per primera volta á vosté en aquesta forma, no 'm mou cap altre si que donarli per conducto del Mestre Titas, lo seu amich, una pública proba de lo molt que li estich reconegut. Per espay de una llarga temporada he sigut constant deixeble de vosté en las classes de casa 'n Titas, y gracias á las explicacions que vosté hi dona, 'm trobo avuy gosant d' un relatiu benestar; que com es cosa de feyna, me priva d' assistir tant sovint com feya á las sevas tant vullgudas classes. Per aixó acudeixo á vosté, porque, ja que la desgracia, ó qui sab, potser la sort, m' impideix experimentar aquest senyaladissim gust, me concedexi una cosa, que de obtenirla, empetitiría la profonda pena que per aquest contratemps are jo sento.

En los días que fins are he pogut escoltar las seves ricas llissóns, son molts los coneixements que ma inteligença ha conquistat y sent així, tal vegada 'm seria profitós podé escamparlos; li demano de tot cor que 'm concedeixi lo

seu autorisat permís, pera que fent ús de la meva pobre plome, pugue escrifer lo que sé, y publicar los meus treballs allí ahont bé vingue. Li demano aquest favor, senyor Mestre, perque pugue satisfer com ans feya, los desitjos que 'm dominen. Avans, quan venia á classe, sempre que tenia l' pap plé, descarregaba l' estómach, fentli preguntas y á voltas argumentant en pro ó en contra del assumpto que 's tractava; mes avuy com ans li he dit, me veig privat de ferho de la mateixa manera y per lo tant necessito buscar un altre modo de esplayarme, essent lo que mejor pot satisferme, la escritura. Per medi d' ella ensenyare lo que en sa classe ha pugut aprender ma molt petita inteligença y faré esforços per ajudar á vosté, en sa missió benaurada de ensenyar als ignorants lo que tant los interessa saber. Junt ab vostés, treballaré pera fer deixebles nous que assistescan á n' aquesta important escola y 's converteixin mes tart en partidaris acerrius de nostres ideas. De aquesta manera crech pagar á vosté, senyor Mestre Vell, los beneficis que permetentme escoltar la seva paraula pugui jo arreplegar, y al mateix temps donarli una prova de que soch regonegut á mos passats Mestres.

Y per si no tenint res més que dirli, se despedeix de vosté, esperant lo permís que li suplica y oferintse son entusiasta admirador.

JON MAQUIRT FAN GAFAS.

7 Desembre 1897.

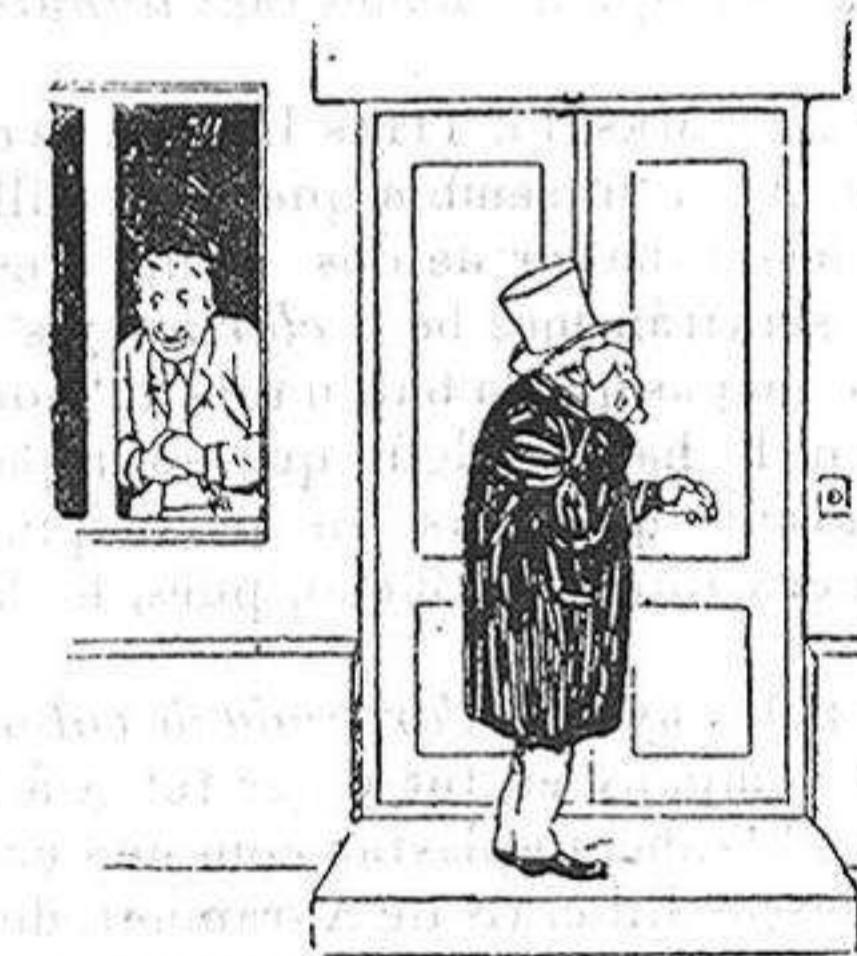
HISTORIA D' AMOR

Don Policarpi era, lo que 's diu, tot un bon home. Bonatxás, un si no es una mica tonto y servicial en extrém, había sigut en altres temps, un arrenca caixals en una població vehina.

Morta sa muller, va adquirir una caseta en sa població natal, y allí vivia tranquil ab sa filla Marieta, nena d' uns quinze ó setze anys, rossa com un fil d' or y.... pubilla d' un regularet patrimonio.

Don Ambrós era, lo que 's diu, un tarambana. Vell, presuntuós, avaro com ell sol, ruch, rich y de sentiments poch nobles. Frecuentava la caseta de don Policarpi, y sos ulls de porch singlavan ficsa se en lo rostre angelical de la Marieta..... y en la bossa del seu pare.

Y l' un dia perque l'hi feya mal un tros de caixal y l' altre perque las genivas se l' hi inflavau, tot eran anadas y vingudas á casa la Marie-

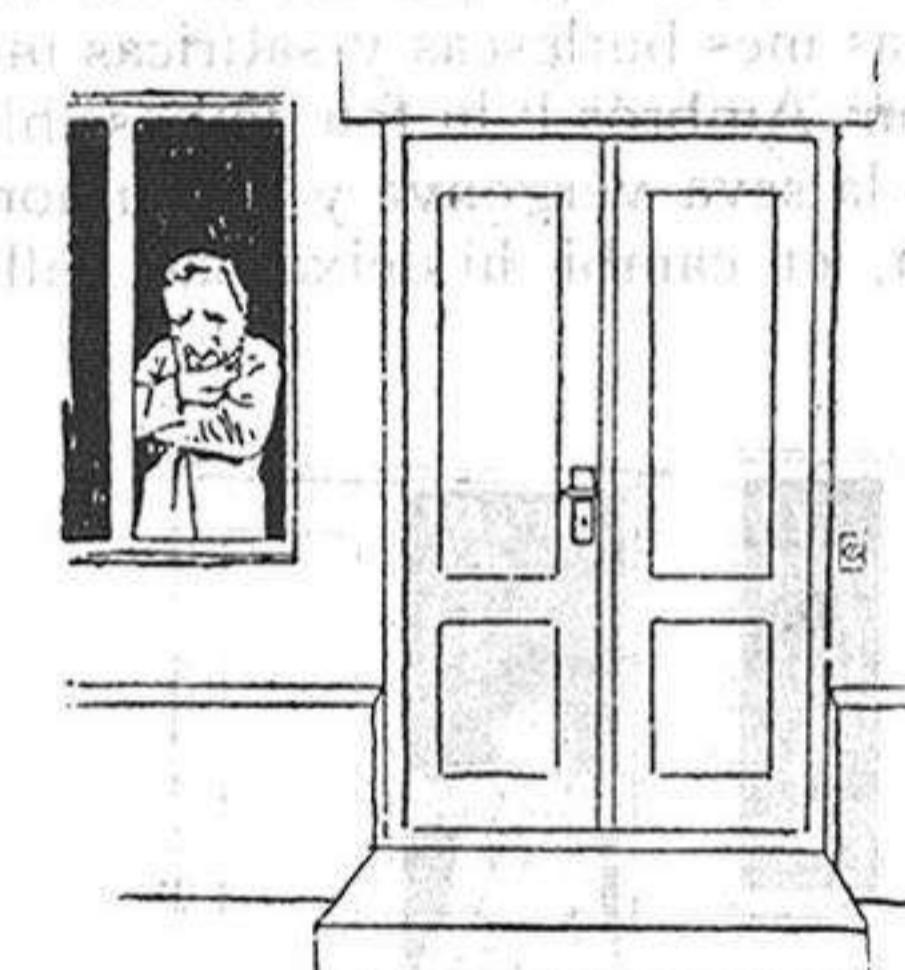
ta que sentia, com també l' seu pare, certa repulsió envers don Ambrós.

Tan lo pare, en mitj de sa cortedat de gambals, com la filla, eran atents y carinyosos per naturalesa, y aixó 's prestava á que don Ambrós surtis de aquella casa content y satisfet, y més aquell dia en que s' havia permés fer una petita indicació dels propòsits que l' animavan y que l' mutisme y certa admiració de sorpresa havian sigut el sí donat per don Policarpi.

Don Ambrós, ab las mans á la butxaca tirava ja 'ls seus plans, somiant ab la enveja en que seria mirat pel jovent del poble que ab tanta tirria l' insultava á voltas.

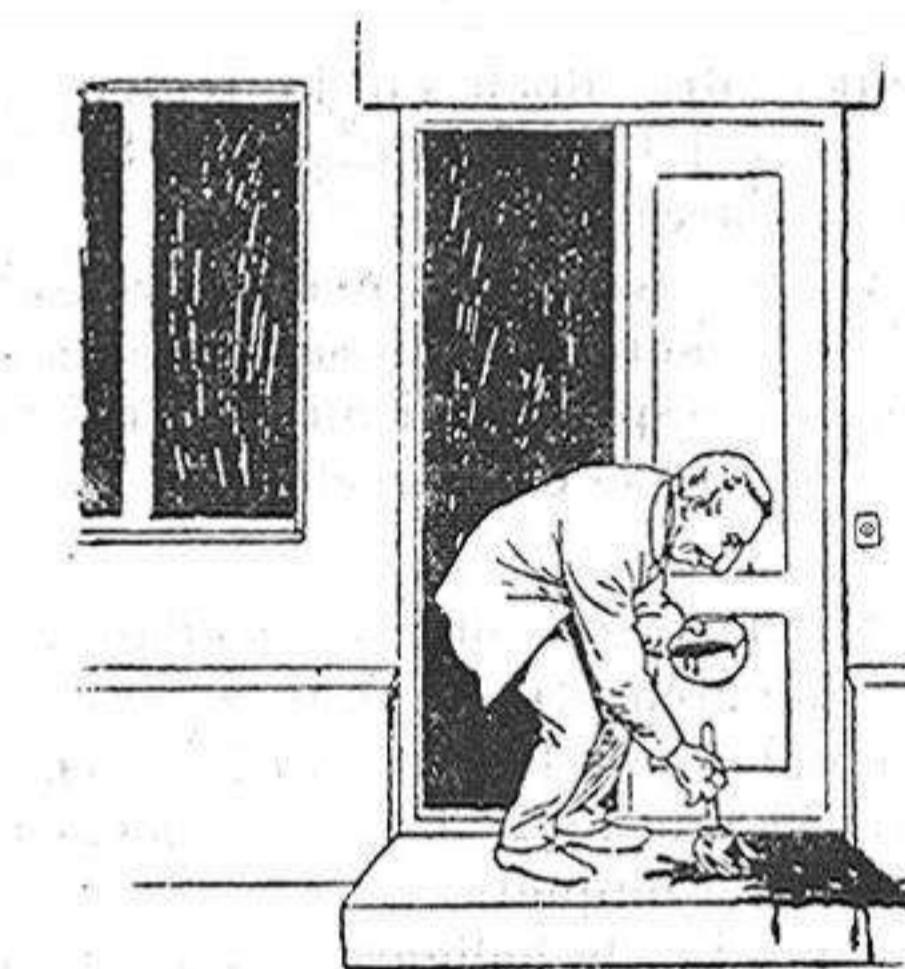

En tan, don Policarpi, sorprès y admirat de... la barra d' un vell tan atrevit que havia somiat.... truytas, sentia rabiá al veures considerat home capás de sacrificiar á la seva filla per un grapat de peluconas; quan, acudintseli pendrer la cosa

tal com venia y sentint al mateix temps poderosas ganas de venjarse, va comensar á fer cavilacions per veurer de quina manera surtia del pas y lliurarse de las constants visitas que ja l' molestaven.

Aurekal—va dirse en Policarpi.—Me sembla que encare tinch mitj quintá de pega de quan tapava caixals corcats. Animo, y que la pagui aquest vell xaruch y pretenció que á tan s' atreix al pretendré ma filla.

Y sens mes dilació, embatumada per aquí, embeturada per allá, ompla de pega lo margepeu de la porta y, satisfet com unas pascuas, esperá l' hora de la visita de don Ambrós que no 's feu tardar.

Per sa part, don Ambrós que ja 's refocilava ab l' esperat sí, en lloch de reflexionar que, per casarse, y á ser possible, deuenen mediar en lo sant matrimoni, igualtat d' edat, igualtat de bens é igualtat de religió y sentiments, esperava ab ansia l' hora de presentarse, fet un Tenorio, á casa de la Marieta. Mes, per altre part, pensava si encara seria massa aviat l' anar á recullir el sí tractantse de assumpto de tanta transcendència; pero, no pogueren resistir al desitj de surtir dels duptes que l'hi assaltavan, obtá per presentarse á casa de don Policarpi protestant un fort mal de caixal.

Don Policarpi l' esperava ja ocult detrás de la finestra. Veijé venir á don Ambrós, vestit de las festas y embolicadas las barras.

—Ja l' tenim aquí,—exclamá.

Y al poch rato 's reventava de riure al sentir

DE DON CARLOS DE BORBÓN

3·50 pesetas

los crits de don Ambrós que demanava ajuda.

¡Pobre vell! Había quedat clavat á la pega com un auzell al besch, y fins després de fer grans es-

forsos no pogué surtir de aquella *pegosa* situació que l' omplia de rabi, al veures objecte de las burlas de don Policarpi que detrás de la finestra l' hi feya las mes burlescas y satíricas mosas.

Si á don Ambrós l' hi fou impossible deixar allí clavats la seva vergonya y l' seu honor, que no l's tenia, en cambi hi deixá las enllustradas

botas com á regalo fí de sige á la seva adorada *Dulcinea*.

ABEL.

FUETADAS

Aquesta nit tindrà lloch en lo teatro Olimpo, la funció que l' Círcol Tradicionalista de Sarriá dedica als carlistas de Barcelona.

Esperém veurer reunits á nostres correligionaris á n' aquell local, ahont podrán saborejar las bellesas de un drama que respira carlisme per tots costats.

Al Olimpo, carlistas de Barcelona!

Desde 'ls Estats Units ens telegraffian los principals párrafos del Mensatje de Mac-Kinley.

Y l' nostre govern se las promet felissas.

Y la veritat es que no n' hi ha per menos.

Examinemlo una miqueta.

¿Debém concedir la beligerancia als insurrectes? No, y mil voltas no."

Y aquestas paraulas de Mac Kinley arrancan una exclamació de goig als nostres governants, y á nosaltres ens n' arrancan una de rabi.

¿Per qué?

La cosa es molt sensilla.

1.ª Perque la beligerancia imposaría als yankees lo deber de ser neutrals.

2.ª Perque la beligerancia ens donaría l' dret de registrar los barcos nort-americans.

3.ª Perque la beligerancia 'ls privaría de demandar indemnizacions á Espanya.

4.ª Perque la beligerancia ens rellevaria de tot compromís envers els súbdits yankees.

Y aquí teniu esplícitat el per qué al govern yankee no l' hi convé la beligerancia.

Lo que l' hi convé es; protegir decididament, com ha fet fins ara, als insurrectes; portar á Cuba armas, diners y municions per un costat, y per l' altre demanar indemnizacions y millonadas, fernes la trabeta y eearnos mil conflictes.

Quánta ignominia!

Y afegeix en Mac-Kinley.

"No hay ni un solo súbdito norte-americano prisionero de Espanya...."

Es veritat senyor Mac-Kinley; no n' hi ha cap, ni n' hi deuria haber cap.

Perque haurian de ser tots fusellats ja fa temps.

Y vinga un altre parrafet.

"La política de cruel rapiña y de exterminio que durante tanto tiempo sublevó el sentimiento universal de humanidad, ha quedado anulada bajo el mando del nuevo jefe militar..."

Apa Blanco, la proba de que ho fas be, es que 'ls porchs t' aplauideixen.

Mes, lo de rapiña, noy, no sé pas per qui vá....

Y prou per avuy.

"Avans, una reyna empenyava las joyas per conservar las colonias.

Avuy, s' empenyan las colonias per conservar las joyas."

Que pelin aquest ou, que l' altre ja 's cou.

També allá en Mallorca, en Weyler dispara un que altre canyonasso:

"El ex-gobernador general de Cuba, brindá pel rey y per la reina, que mientras sean jefes del Estado, ho son de la patria y del exèrcit."

Apreta, noy, apreta. Pitjor es aixó que taca d' oli.

¡N' hi ha un tip de ser rey constitucional!

Jo m' estimaria més tirá un carro.

Lo dimars passat, el catedràtic de dret International, don Joan de Deu Trías, va donar la primera conferencia sobre l' dret català, en una de las aulas de la facultad de Dret.

La concurrencia, molta; y 'ls aplausos molts y merecuts.

La reunió magna que la Joventut Escolar Tradicionalista, debia celebrar lo passat diumenge en el local del Circol Carlista, tindrà lloch demà, á las deu del matí.

Conti dita associació ab nostre decidit y entussiasta apoyo, y rebi nostra més cordial felicitació per los treballs que porta realisats fins ayuy.

CARTAS DE FORA

Agramunt, 12 de Novembre de 1897.

Lliberals: Si bé es vritat que som pochs y pacífichs, per desgracia, 'ls carlins de aquesta vila, y si bé es vritat també que fins ara hi hagut no més que un látigo, per fervos ballar lo ball de l' mico, com á descendents seus, de avuy endavant coneixereu un poch més nostre genit y serém, ab la ajuda de Deu, dos látigos, y entre 'ls dos vos farém ballar tots 'ls balls que sabrá tocá lo senyor Mestre ab lo seu clarinet, pero l' principal será la *Polka saltada*. Ja 'm sembla que m' hi trobo, allá prop de la plassa major, á veurer com la ballan aquells homes tant llunuts y forts de morro.

Escolti senyor MESTRE TITAS li tinch de comunicar un assumpto. A mi 'm sembla que seria millor que la *polka*, 'ls la fessan ballar de dos ó de tres en tres porque aixís sentirán més bé l' *clarinet* y s' aprofitaran més, que no pas que la ballin tots á l' hora, porque d' eix modo n' hi hauria algún que no 'n participaría y á mi m' agrada que tots en participin, com es aqueixa la meva intenció. Bueno, pues, ho farém aixís com dich.

Animo, donchs, aymat *Carcunda de cal ample*, que aquí tens un company en tot y per tot, y á veurer si entre 'ls dos, 'ls sabém aplastar com una chapa.

Adiós burlescos lliberals de Agramunt, descendents del mico, hasta un altre dia y sobre tot tingueu cuida do ab lo que vos he dit.

Entesos jeh!

No cal que vos canseu á buscá per aquí y per allá per trobarme que tampoch hú lograreu.

Fil vos dono.

Queda de vosté son humil deixeble.

XUPELIS

* *

Castellar, 10 de Desembre de 1897.

Molt senyor meu y Mestre: Alló que va dir un escriptor un dia de que en aquest poble, los escriptors havían agafat una manía, casi bé resulta cert. L' Aranya 'ns ha ben amagat l' ou á tots nosaltres, al invitarnos, per conducto de vosté, á concorrer en la *laminha fantástica* que per poch, posa en estat de siti al nostre poble.

La reaparició d' en Flistis, fet un *estrólech*, ens ha causat un verdader goig, y ab la cartera plena de datos, de segú 's proposa, ab l' ajuda de 'n *Nasfregas*, *Laus Deo* y demés, acabar la campanya tan brillantment comensada, contra la hipocresia y demés farsas de per aquí.

L' hi faig á sapiguer, senyor MESTRE, que ara no estich contractat ab ningú, y per lo tan estich prompte á donar alguna estocada y á rematar á qualsevol toro que 's descarrili.

Disposi de son afectíssim.

LAGARTIJO.

Seu d' Urgell 1.º de Desembre de 1897.

Estimat senyor MESTRE: Molts se senten ferits per las canonadas que dispara ab tanta puntería Lo MESTRE TITAS. Se creuhen alguns que 's parla per enveja, per odi, per no poguer representar lo trist paper de *cacich*, ó no poguer xupar del pressupost municipal.... ¡caborials! ¿Qué s' ha dit, fins ara, que no fos veritat y no estés á la conciencia de tothom?

Sápigam que, per prudència, s' han omitit ó callat fets memorables.

Y ja vindrà l' látigo per tothom, ja; no frissin. Per fugir del látigo de 'n TITAS, no hi ha com llaurar dret, y apartarse del vici.

Mes si aixís no 's fá, creguim que 'l follet de que parlá "Un aymant de la moralitat" serà un fet dintre de poch.

PERI-JAN.

Sanahuja, 30 de Novembre de 1897.

Senyor MESTRE: Sembla que 'ls lliberals d' aquesta vila varen sentirse ferits y ala trencats per ma anterior carta. Fa ja días que no han tret el cap per la finestra; mes, com bufa tan fort la tramontana y fá tan fret, deu ser que s' estan á la vora del foch y no s' atreveixen á surtir per por de las fuetades del MESTRE TITAS. Pero, si acás tornessin altre volta al balconet, y no van ben mudats, farém una enfilerada d' aquesta colla de *saltimbانquis* y 'ls farém ballar la jota ab castanyolas, pandero y ferrets, puig seria aixó molt d' època, ja que s' acosta Nadal.

Ja procuraré, lliberalets, donarvos algunas llissons, que es cosa que us convé moltíssim.

Son humilt deixeble.

CHICH d' EN CHEN.

* *

Alós de Balaguer, 2 de Desembre de 1897.

Caríssim senyor MESTRE: En aquesta vila hi ha una fadrinalla, que á excepció de tres ó quatre, volen anomenar-se lliberals, y ni sols saben lo qu' es llibertat, ni lliberalisme. Per ells, la llibertat consisteix en dir mal de tothom, especialment dels carlins, burlarse de las professóns y demés actes religiosos; y si alguna vegada van á missa, es sols per fer soroll y mofarse d' uns y altres. Pero.... per fer aixó, s' ha de ser molt esquilat, y sino s' esposan á rebrer alguna pinya.

Miri, senyor MESTRE, si 'n son d' esquilats, que no 'ls falta més que la *sellà* y las *morralles* y pujals hi á caball sens por de que tirin cap cossa.

Lo que sí, he de dirli, es qu' estan molt grassos; y aixó es perque en los morralets de *La Campana* y *La Esquella* 'ls han donat molta grana, que 'ls ha agratdat molt.

Que aprofiti, matxos.

Son deixeble.

GORRO-FRIGIO.

* *

Tragó de Noguera, 3 de Desembre de 1897.

Senyor MESTRE TITAS: Compadeixi 'ns, estimat MESTRE, y sápiga que ab un alcalde que no sap dir una paraula, y un *alveytar* que se l' hi ha posat els pantalons y l' aménassa constantment en portarlo á presidi, cóm anirán las cosas. El Menescal y 'l Secretari, son dos cosas y una mateixa bestia..... dich, persona, y l' hi té á compte atemoritat al alcalde, per que d' aquest modo fá lo que l' hi dona la gana y 's va menjant l' pressupost d' aquest petit poble, que apenas conta 1000 ànimes. Ab los mils rals que 's cobra, podria haverhi un altre secretari que sapigues escriurér y tingués una mica d' ilustració, y aixís no ns trobaríam en que, quan un contribuent necessita de l' alcaldia algún expedient, certificat, etc., ha de pendrer las camas y anarsen á Ager ó Avellones, pobles distants cinc horas de nostra població, perque l' secretari no sap per quin cap comensar.

Ja ho veu, senyor TITAS; tingui compació de nosaltres y mani á son deixeble.

UN CORRELIGONARI.

Establishment Tipogràfic, Casanova, 13; Barcelona.